

Kouvolan kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta

PL 85

45101 KOUVOLA

kirjaamo@kouvola.fi

Oikaisuvaatimus Kouvolan kaupungin toimielimen päätökseen

Päätös, johon haetaan oikaisua

Kouvolan Kasvatus- ja opetuslautakunta 16.09.2025, pöytäkirja 8/2025, julkaistu 19.9.2025:

Pilkan toimipisteen opetustoiminnan siirto Kymintehtaan koulun Kymintehtaan toimipisteeseen 1.8.2026 alkaen

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Päätös koulun lakkauttamisesta tulee kumota. Asiassa tulee laatia kokonaisvaltainen vaikutusten arviointi ennen uutta päätöksen tekoa.

Asia tulee palauttaa uudelleen valmisteluun, jotta kuntalaisten mielipiteet ja lausunnot asiaan ehditään käsitellä asian vakavuuden vaatimalla tavalla ja riittävällä ajalla. Hallintolain 41 §:n tarkoitus ei ole tullut tosiallisesti täytetyksi järjestetyssä kuulemisessa. Vaikutusten arviointi tulee tehdä huolellisesti. Asia tulee ratkaista lopullisesti vasta sitten, kun päätöksentekijöillä on asiasta riittävät tiedot ja tarvittavat selvitykset on tehty ja päätöksentekijöiden tiedossa. Kuntalaiskuulemiselle tulisi varata uusi aika tai mahdollisuus jättää kirjallinen muistutus asiaan ennen uutta päätöksentekoa. Kuntalaiset ovat lähestyneet toimielintä monin eri kanavin päätöksenteon jälkeen, ja nämä kaikki palautteet tulisi ottaa huomioon ennen asian uutta ratkaisua. Näin toimien varmistettaisiin asian demokraattinen käsittely sekä noudatettaisiin hallintolakia.

Päätöksenteossa ei ole otettu huomioon Pilkan koulurakennuksen rakennushistoriallista arvoa ja rakennuksen suojelustatusta. Päätöksenteon yhteydessä tulee perustella, miten suojellun rakennuksen arvo ja kunto säilytetään, jos koulutoiminta rakennuksessa loppuu. Pyydän kaupunkia esittämään kattavan kirjallisen selvityksen koulutoiminnan loppumisen jälkeisistä toimenpiteistä arvokkaan rakennusperinnön säilyttämisen turvaamiseksi sekä arvioimaan kulut tapauksessa, jossa koulua ei saada myytyä.

Perustelut päätöksen kumoamiselle

Hallintomenettelyn puutteet

Hallintolain 41 § mukaan viranomaisen tulee varata muille kuin asianosaille saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla. Hallituksen esityksen 72/2022 mukaan viranomaisen velvollisuutena olisi ilmoittaa asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä.

Pöytäkirjassa 8/2025 todetaan, että kuntalaisille on järjestetty kuulemistilaisuus ja hallintolain 41 § tarkoitus on siten täytetty. Kuulemistilaisuus on järjestetty 15.9.2025, ja siitä on tiedotettu kuntalaisia Wilman tiedotteella ja viestillä 11.9.2025 sekä julkaistu tiedote kuulemistilaisuudesta kaupungin verkkosivuilla 11.9.2025. Lisäksi pöytäkirjassa todetaan, että tilaisuudesta on tiedotettu kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Avoimessa tietoverkossa toimitettavaa kuulutusta pidetään hallintolain mukaisena tiedotuskanavana. Somekanavissa tiedottaminen on hyvä lisä, mutta se ei ole tämän hetken voimassa olevan hallintolain mukaista tiedottamista, eikä tavoita kattavasti kuntalaisia. On edelleen ihmisiä, jotka eivät käytä sosiaalista mediaa tiedonhankintakanavana.

Kutsu tilaisuuteen on toimitettu kuntalaisille vuorokautta ennen tilaisuutta. Kuntalaisilla on ollut näin ollen neljä päivää aikaa tutustua esityslistaan, hankkia tietoa kululaskelmista sekä järjestää mahdollisuuden osallistua kuulemistilaisuuteen. Aika on mielestäni ollut hyvin lyhyt hankkia ulkopuolisia lausuntoja tai muuta materiaalia. Hallintolaissa tai hallituksen esitöissä ei ole lausuttu siitä, mikä on kohtuullinen aika ilmoittaa kuntalaiskuulemisesta. Hallituksen esitöissä kuitenkin todetaan, että kunnan velvollisuutena on ilmoittaa asian vireilläolosta sekä vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä. Vaikutusmahdollisuudet ovat neljän vuorokauden, jotka sisältävät viikonlopun, ajassa hyvin rajalliset, eikä tosiallista vaikutusmahdollisuutta ole näin ollen ollut.

Kuulemistilaisuuden aika oli varattu aikaa 1,5 tuntiin välillä klo 18–19.30, eikä kaikkia pyydettyjä puheenvuoroja ehditty käsitellä tässä ajassa. Oletettavasti tilaisuuden myöhäisestä ajankohdasta (klo 18.00–19.30) johtuen tilaisuutta ei voitu pidentää suunnitellusta yleisön pyynnöstä huolimatta. Tilaisuutta ei myöskään voitu jatkaa muuna päivänä, sillä lautakunnan kokous oli suunniteltu alkavaksi jo seuraavana päivänä klo 16.00. Kaikkien halukkaiden mielipidettä tai kysymyksiä ei siis pystytty ottamaan vastaan ja kirjaamaan tilaisuudesta laadittuun muistioon. Hallintolain 41 § ei siis ole noudatettu täysimääräisesti, kun puheenvuoroja on rajoitettu ja jäänyt kokonaan jakamatta ja kirjaamatta. Sillä ei ole merkitystä, että koulun lopettamisen yleislinjat on päätetty aiemmissa kokouksissa, joihin on liittynyt kuulemistilaisuuksia. Nyt 16.9.2025 tehty päätös koulutoiminnan lakkauttamisesta tietyllä päivämäärällä on aiemmista lautakunnan kokouksista erillinen päätös. Lautakunnan jäsenillä ei ole ollut tosiallisesti aikaa tutustua kuntalaiskuulemisesta laadittuun muistioon kuulemistilaisuuden ja lautakunnan välisenä aikana, kun aikaa lautakunnan kokouksen alkamiseen on ollut alle vuorokausi. Tässä ajassa lautakunnan jäsenillä ei ole voinut olla aikaa tutustua kuulemistilaisuudesta

laadittuun muistioon tai adressiin. Edellä mainitun puutteellisen menettelyn vuoksi seikkojen takia esitän asian siirtämistä takaisin valmisteluun.

Koulun rakennushistorialliset arvot ja niiden säilyttäminen

Kouvolan kaupunki on myymässä Museoviraston suojelemaa arvokasta koulurakennusta, joka on täysin saneerattu alle 15 vuotta sitten koulutoimintaa varten valtionavustuksella. Rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa ja historiaa ei ole tuotu opetuslautakunnan päätöksen valmisteluvaiheessa esiin kuin yhdellä lauseella, eikä rakennuksen säilymisen turvaamisesta ole käyty keskustelua. Mielestäni päätöksentekijöillä ei ole voinut olla mahdollisuutta huomioida koulutoiminnan lakkauttamisen vaikutusta rakennusperinnön säilyttämisen velvollisuuteen asian puutteellisen valmistelun vuoksi. Kouvolan kaupungin tulisi päätöksissään tunnistaa kulttuuriperinnön yhteiskunnallinen arvo ja huomioida se päätöksissä, sillä vastuu ja velvollisuus kulttuuriperinnön säilyttämisestä kuuluu kaikille, ja erityisesti se kuuluu julkisille instituutioille. Valtioneuvoston periaatepäätöksessä kulttuuriperintöstrategiasta 2023–2030 on lausuttu kuntien tehtävästä kulttuuriperinnön säilyttäjänä seuraavaa: ”Osaamisen, kulttuurin ja hyvinvoinnin edistäminen sekä elinvoiman ja elinympäristön kehittäminen ovat kuntien keskeisiä tehtäviä. Kunnat luovat paikallisina viranomaisina edellytyksiä kulttuuritoiminnalle ja kulttuuriperinnön edistämiseksi. Palveluja ja yhteistyötä edistetään muun muassa digitaalisten palvelujen ja toimintatapojen kehittämisellä. Monet palvelut kuten koulut, päiväkodit, kirjastot ja museot ovat edelleen asukkaita lähellä olevia kunnallisia lähipalveluja.” Strategian keskeiset arvot kulttuuriperinnön säilyttämisessä ovat kestävyys, moninaisuus ja yhdenvertaisuus korostaen erityisesti kestävää kehitystä. Pilkan koulun säilyttäminen toteuttaisi näitä kaikkia arvoja, lopettaminen taas olisi vastoin näitä kaikkia. Vanhan koulun vaaliminen ja säilyttäminen nimenomaan opetuskäytössä olisi täysin strategian mukaista ja sen ytimessä.

Pilkan koulurakennus, rakennettu vuonna 1922, on Museoviraston suojelema arvorakennus, jonka tämänhetkinen käyttötarkoitus on koulutoiminta. Rakennus on arkkitehti Bertel Liljequistin suunnittelema, ja sen on rakennuttanut silloinen Kymiyhtiö työntekijöidensä lapsille. Rakennus on siis keskeinen osa Kymintehtaan ja Kuusankosken paikallishistoriaa ja kulttuuriperintöä. Alueemme teollisella historialla on ollut suuri merkitys koko Suomen historiaan ja kehittymiseen kehitysmaasta hyvinvointivaltioksi. Pilkan koulu on yksi Suur-Kouvolan vanhimmista, edelleen käytössä olevista koulurakennuksista, ja lisäksi hyvässä kunnossa. Koulutoiminnan jatkaminen siihen tarkoitettuun historiallisessa rakennuksessa tukisi sekä rakennetun että henkisen kulttuuriperinnön ja sivistyksen säilymistä koko lähiympäristössä. Koulun käyminen hienossa, vanhassa rakennuksessa kehittäisi myös koululaisten itsensä ymmärrystä paikallisesta historiasta sekä rakennetusta kulttuuriympäristöstä.

Kaupungin suunnitelmana on myydä koulu, mutta koulun tarkoitus on asemakaavassa edelleen koulutoiminta. Tarjouksia koulukiinteistöstä ei ole tehty ainakaan 16.9.2025 (asiaa tiedusteltu kuulemistilaisuudessa 15.9.2025 Tilapalvelujen Katja Aholalta) mennessä, vaikka koulu on ollut myynnissä vuodesta 2023. Perusteluihin koulun lakkauttamisesta on kirjattu, että kiinteistön myynnissä tulee onnistua, mutta

pöytäkirjoihin ei ole kirjattu suunnitelmaa siitä, miten se varmistetaan. Pidän hyvin epätodennäköisenä, että kukaan ostaa kiinteistöä koulukäyttöön tai muuhunkaan käyttöön tällä alueella. Kaupungilla ei ole koulurakennukselle muuta omaa käyttötarkoitusta tiedossa. Haluan pyytää selvitystä siitä, miten tyhjilleen jäävän koulurakennuksen kulttuurihistoriallisen arvon säilyminen varmistetaan, jos myynnissä ei onnistuta. Tyhjiillään seisovat rakennukset vetävät ilkivaltaa puoleensa ja rakennukset kärsivät myös käyttämättömyydestä itsestään. Päätöksenteossa tulisi huomioida kokonaisvaltaisesti kaikki kulut, joita käyttämättömän rakennuksen ylläpidosta syntyy. Tulisi olla tiedossa suunnitelma, miten rakennuksen arvon säilyminen varmistetaan, jos sen myynnissä ei onnistuta ja tuoda suunnitelmassa julki muut vaihtoehdot, esimerkiksi tilan vuokraus.

Kestävä kehitys ja sen huomiointi päätöksenteossa

Koulun säilyttäminen tukee lasten kestävän ajattelun ja kulutuskäyttäytymisen kehittymistä. Koulun säilyttämiseen liittyy monia muitakin kuin rahallisia arvoja. Kouvolan kaupunki ei ole päätöksissään millään tavalla tuonut esille, saati painottanut kestävää kehitystä tai pyrkinyt hiilineutraaliuuteen. Uudisrakennusten rakentaminen vanhojen tilalle ja vanhojen rakennusten hylkääminen rahanarvoisine ja hiilineutraaleine rakennusmateriaaleineen ei tue millään tavoin kestävän kehityksen ajattelumallia tai huomioi pyrkimystä ilmastonmuutoksen hidastamiseen. Olen tästä erittäin pettynyt. Selvitys hiilijalanjäljestä tulisi nykypäivänä kuulua jokaisen päätöksen perusteluihin.

Johtopäätös ja loppusanat

Päätös Pilkan koulun lakkauttamisesta tulee palauttaa uudelleen valmisteluun edellä mainituista syistä sekä siksi, että lähikoulun lakkauttaminen ei ole koskaan lapsen etu.

Päätös koulun lakkauttamisesta tulee kumota edellä mainituista syistä sekä siksi, että koulu on paremmassa kunnossa kuin tuleva koulu. On järjetöntä siirtää lapset remontin tarpeessa olevaan kouluun ja pahimmillaan väistötiloihin oman vanhan koulun seisossa tyhjiillään kävelymatkan päässä. Kouvolan kaupungin terveydensuojelun asiantuntijat eivätkä opetustoiminnan viranhaltijat ole kannattaneet Pilkan koulun lakkauttamista. Vanhemmat ja lapset vastustavat sitä. Koulu tulisi säilyttää toiminnassa vähintään siihen asti, kun Kymintehtaan koulu on arvioitu kokonaan suljettavaksi (noin 2035), jolloin lapsimäärän lasku toivottavasti taittuu ja koulutilojen tarve on helpommin arvioitavissa. Koulun sulkemisesta saatava rahallinen hyöty on hyvin pieni haittoihin ja negatiivisiin liitännäisvaikutuksiin nähden. Opetuslautakunnan tulisi selvittää myös muita, innovatiivisiakin tapoja saavuttaa tavoiteltu säästösumma. Kaupungin taloutta tulisi katsoa kokonaisuutena sekä huomioida kaikki koulun lopettamisesta aiheutuvat todelliset – myös välilliset – kulut eri kaupungin toimialoilla. Toimialojen välisiä rahavirtoja tulisi katsoa kokonaisuutena, jotta kuluja voitaisiin kompensoida jonkin muun toimialan säästöjen avulla, jotta lasten ja nuorten palveluista ja perusoikeuksista ei jouduta säästämään.

Pyydän tiedoksiantoa oikaisuvaatimuksen käsittelystä ja ratkaisusta sähköpostitse.

Kouvolassa 9.10.2025

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]